

Od melioracji do budownictwa i architektury

Rys historyczny z okazji jubileuszu 80-lecia Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz 210-lecia Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

prof. dr hab. inż. Eugeniusz Koda, dyrektor Instytutu Inżynierii Lądowej

prof. dr hab. inż. Janusz Kubrak, dyrektor Instytutu Inżynierii Środowiska

prof. dr hab. inż. Grzegorz Majewski, dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska

Chronologia Wydziału

Kształcenie kadry inżynierskiej w zakresie melioracji przed rokiem 1939 odbywało się na wydziałach inżynierii wodnej politechnik w ramach sekcji melioracyjnych, w tym także na Politechnice Warszawskiej. Studia te miały jednoznacznie ukierunkowany profil hydrotechniczny [1]. Już wówczas brak przyrodniczego przygotowania hydrotechników i meliorantów uznawano za poważny mankament programu studiów, mających na celu przygotowanie inżynierów do realizacji inwestycji technicznych, silnie oddziałujących na środowisko. Przeniesienie studiów melioracyjnych z Politechniki Warszawskiej do SGGW nastąpiło w roku 1946 roku z inicjatywy prof. Stanisława Turczynowicza, pełniącego wówczas funkcję dziekana Wydziału Rolniczego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego [2, 3].

Utworzoną początkowo przy Wydziale Rolniczym SGGW Sekcję Melioracyjną zmieniono w 1948 roku w Oddział Melioracji Rolnych. W 1950 roku Oddział został przekształcony w pierwszy w Polsce Wydział Melioracji Rolnych. W 1954 roku jego nazwę zmieniono na Wydział Melioracji Wodnych, zachowując ją przez następne 35 lat do 1989 roku. Utworzenie Wydziału było uwarunkowane pilną potrzebą rozwoju infrastruktury technicznej na obszarach wiejskich, a przede wszystkim realizacji inwestycji hydrotechnicznych i melioracyjnych w zgodzie ze standardami ochrony środowiska.

Zachodzące w Polsce zmiany społeczno-gospodarcze, w tym plany rozwoju wsi i obszarów rolnych, wymagały realizacji inwestycji melioracyjnych i rozwoju infrastruktury technicznej tych obszarów. Urbanizacja kraju i udostępnienie dla produkcji rolnej nowych terenów, szczególnie w dolinach rzek nizinnych na potrzeby odpowiedniego gospodarowania wodą w rolnictwie i leśnictwie, prowadziło do zmian w środowisku przyrodniczym. Wpłynęło to na zmianę struktury wewnętrznej Wydziału. Od roku akademickiego 1954/55 na Wydziale funkcjonowało 8 katedr: Matematyki, Meteorologii i Klimatologii, Geodezji, Mechaniki Budowli i Konstrukcji Budowlanych, Gruntoznawstwa i Budownictwa Ziarnego, Budownictwa Wodnego, Melioracji Rolnych i Leśnych oraz Torfoznawstwa. W 1956 roku utworzono Katedrę Ekologii Roślin, którą w 1962 roku przemianowano na Katedrę Przyrodniczych Podstaw Melioracji. Kolejne zmiany struktury Wydziału nastąpiły w 1970 roku, kiedy decyzją władz

zewnętrznych zlikwidowano katedry i w ich miejsce utworzono trzy instytuty: Przyrodniczych Podstaw Melioracji, Melioracji Rolnych i Leśnych oraz Budownictwa Melioracyjnego i Rolniczego. W 1978 roku z trzech instytutów utworzono dwa: Instytut Budownictwa Melioracyjnego i Rolniczego oraz Instytut Melioracji i Gospodarki Wodnej. Zmiany struktury Wydziału miały spowodować lepszą koordynację działalności naukowej i dydaktycznej. Nie przyniosły one jednak oczekiwanych rezultatów i w 1982 roku przywrócono strukturę katedralną, obejmującą 9 katedr, a od 1987 roku 10 katedr. Liczbę katedr zmniejszono w 2000 roku do pięciu, a od 2011 roku do czterech.

Wzrastające z upływem czasu znaczenie ochrony środowiska, wymagało zarówno kształcenia odpowiedniej jakości kadr technicznych, jak i rozszerzenia problematyki badawczej, modyfikacji form i programów studiów oraz kierunków kształcenia. Zmiany te odzwierciedlano w nazwach Wydziału. W 1989 roku nazwę Wydziału Melioracji Wodnych zmieniono na Wydział Melioracji i Inżynierii Środowiska, w 2000 roku na Wydział Inżynierii i Kształtowania Środowiska, a w 2011 roku na nazwę obecną – Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska [4, 5], natomiast od października 2026 roku będzie to Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury.

Na podstawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 2018 roku oraz zmian Statutu SGGW od 2019 roku na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska funkcjonuje nowa struktura organizacyjna, oparta na dwóch instytutach badawczo-dydaktycznych, z wewnętrzną strukturą katedralną. Utworzono wówczas Instytut Inżynierii Lądowej oraz Instytut Inżynierii Środowiska. Każdy z instytutów zatrudnia obecnie ponad 100 pracowników badawczych, dydaktyczno-badawczych, dydaktycznych i technicznych, co wskazuje na znaczący potencjał kadrowy Wydziału. Obydwa instytuty od października 2026 roku zostaną zlikwidowane, a kadra zostanie włączona do nowego Wydziału Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury.

Kształcenie kadr

Rozwój i osiągnięcia w działalności naukowej i badawczej Wydziału potwierdzają uprawnienia do nadawania stopni naukowych. Pierwszy stopień naukowy doktora Rada Wydziału nadała w 1951 roku, a doktora habilitowanego w 1962 roku.

Wydział posiadał wówczas uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk technicznych w dyscyplinie Melioracje wodne. Do 1988 roku stopień doktora habilitowanego uzyskało 28 osób, a stopień doktora 102 osoby. Po zmianie zakresu dziedzin i dyscyplin naukowych Wydział posiadał uprawnienia do nadawania stopni naukowych w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie Melioracje wodne (od 1989 do 1992 r.), a od 1993 roku w dyscyplinie Kształtowanie środowiska. W 2011 roku nazwę dyscypliny Kształtowanie środowiska zmieniono na Ochronę i kształtowanie środowiska, nadal w naukach rolniczych. W 2008 roku Wydział uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora, a w 2016 roku stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk technicznych w dyscyplinie Budownictwo [6]. Od 2019 roku na mocy ustawy 2.0 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stopnie naukowe na Wydziale nadawane są w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych w dwóch dyscyplinach: Inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka oraz Inżynieria lądowa, geodezja i transport. Od początku istnienia Wydziału Rada Wydziału i Rady Dyscyplin nadały stopień doktora habilitowanego 105 osobom, a doktora 273. Wielu pracowników Wydziału uzyskiwało stopnie naukowe w innych jednostkach krajowych i zagranicznych.

Od powstania Wydziału do lat 70. doktoraty były uzyskiwane w trybie eksternistycznym, a później rozwijaną formą kształcenia młodych kadr naukowych były studia doktoranckie. Pierwsze stacjonarne studia doktoranckie w dziedzinie nauk technicznych w dyscyplinie Melioracje wodne prowadzono na Wydziale w latach 1978–1981. Po kilkunastoletniej przerwie, studia te wznowiono w 1994 roku w formie 4-letnich stacjonarnych studiów doktoranckich, lecz w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie Kształtowanie środowiska. Kierownikiem tych studiów był prof. dr hab. inż. Wojciech Wolski, a od roku 1999 prof. dr hab. inż. Janusz Kubrak. W 2011 roku powołano czteroletnie dzienne studia doktoranckie w dziedzinie nauk technicznych w dyscyplinie Budownictwo. Ich kierownikiem był prof. dr hab. inż. Kazimierz Garbulewski, a od 2017 roku dr hab. inż. Mirosław Lipiński [6]. Od 2019 roku kształcenie doktorantów na uczelni prowadzone jest w ramach interdyscyplinarnej Szkoły Doktorskiej SGGW, co umożliwia prowadzenie badań obejmujących interakcje problematyki inżynieryjnej i środowiskowej.

Dydaktyka na Wydziale

W okresie osiemdziesięciu lat istnienia działalność dydaktyczna Wydziału jest ukierunkowana na integrowanie zagadnień technicznych, budowlanych i przyrodniczych. Dostosowując do wymagań gospodarki kraju, rozszerzano profile badawcze i realizowano różne formy kształcenia na kilku kierunkach.

W okresie od 1946 do 1991 roku na Wydziale prowadzone były studia na kierunku Melioracje wodne. W 1992 roku kierunek ten zastąpiono kierunkiem Inżynieria środowiska, a od 1995 r. uruchomiono studia na kierunku Budownictwo. W następnych latach zakres dydaktyki rozszerzono o następujące kierunki: Ochrona środowiska (od 2012 r.), Inżynieria i gospodarka wodna (od 2015 r.), Architektura krajobrazu (od 2019 r.), Architektura (od 2024 r.) oraz Inżynieria bezpieczeństwa (od 2025 r.). Obecnie na Wydziale studiuje około 2500 studentów.

Zgodnie z deklaracją bolońską od roku akademickiego 2003/2004 kształcenie odbywa się w systemie studiów dwustopniowych. W przypadku studiów stacjonarnych pierwszy stopień stanowi siedmiosemestralne studia inżynierskie, a w przypadku architektury ośmiosemestralne. Drugi stopień, prowadzący do uzyskania tytułu magistra, obejmuje trzy semestry studiów. Na trzech kierunkach (Civil Engineering, Environmental Engineering i Environmental Protection) studia magisterskie prowadzone są również w języku angielskim, na których wykładowcami są również profesorowie wizytujący z prestiżowych uniwersytetów zagranicznych. W przypadku studiów niestacjonarnych (Budownictwo i Inżynieria środowiska) studia trwają odpowiednio osiem i cztery semestry. Obecnie programy studiów są zatwierdzane i aktualizowane przez Rady Programowe dwóch dyscyplin naukowych: Inżynieria lądowa, geodezja i transport oraz Inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka. Wydział prowadzi działania zmierzające do uzyskiwania krajowych i międzynarodowych akredytacji oraz certyfikatów jakości kształcenia, potwierdzających wysoki poziom prowadzonych kierunków studiów oraz ich zgodność z międzynarodowymi

standardami i oczekiwaniami rynku pracy. Akredytacje międzynarodowe w ostatnim okresie uzyskały następujące kierunki studiów:

- kierunek Budownictwo w roku 2024 uzyskał prestiżową akredytację Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych (KAUT) oraz europejski certyfikat jakości kształcenia EUR-ACE® (European Accreditation of Engineering Programmes), zostały przyznane na lata 2024–2029;
- kierunek Architektura Krajobrazu uzyskał międzynarodową akredytację Recognition of Landscape Architecture Programme, nadawaną przez International Federation of Landscape Architecture Europe (IFLA Europe). Akredytacja została przyznana na lata 2023–2028.

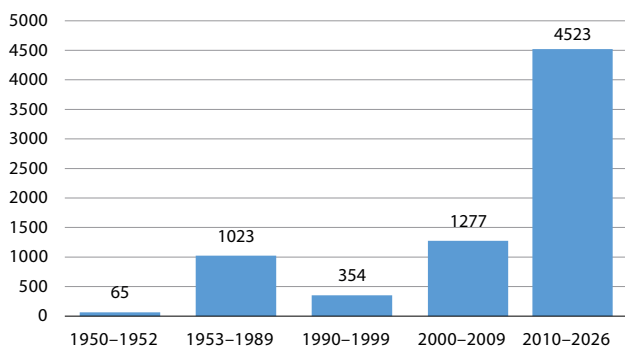
Kierunek Budownictwo jest również corocznie wyróżniany w prestiżowym BUILDER Ranking Education for the Future TOP10, a w latach 2019 i 2024 uzyskał 3 miejsca w gronie wydziałów politechnicznych kształcących na tym kierunku. W 2026 roku Wydział znalazł się również wśród pięciu nagrodzonych, które uzyskały Tytuł i Złotą Statuetkę TOPBUILDER 2026:

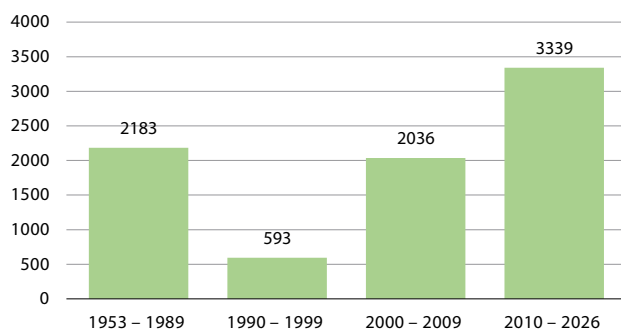
„za wysoki poziom kształcenia inżynierskiego, rozwój działalności naukowo-badawczej, skuteczne łączenie nauki z praktyką gospodarczą i potrzebami nowoczesnej gospodarki oraz rozwój szkolnictwa wyższego”.

W Centrum Wodnym SGGW 21 października 2025 roku w został zorganizowany Jubileusz 30-lecia kształcenia na kierunku Budownictwo na SGGW, pod patronatem m.in. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Mazowieckiego Urzędu Marszałkowskiego, Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, oraz Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, podczas którego wręczono pamiątkowe statuetki dwudziestu Prekursorom tego kierunku na SGGW oraz Srebrne Dyplomy pierwszym absolwentom z 2000 roku. Uczestnicy wyrazili uznanie dla rozwoju i poziomu kształcenia kadry inżynierskiej do branży budowlanej. Liczbę absolwentów studiów inżynierskich i magisterskich Wydziału w latach 1950–2026 przedstawiono na rysunkach 1 i 2, a na rysunkach 3 i 4 pokazano liczby absolwentów Wydziału

Rys. 1. Liczby absolwentów studiów inżynierskich Wydziału w latach 1950–2026

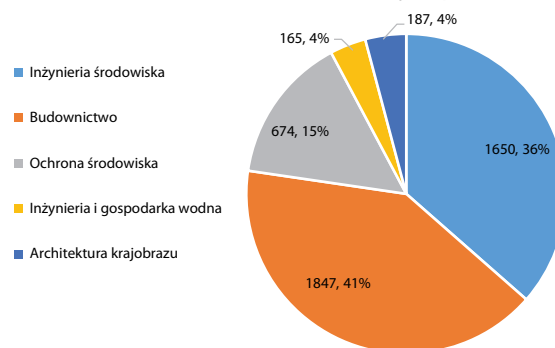
Rys. 2. Liczby absolwentów studiów magisterskich Wydziału w latach 1953–2026

na kierunkach studiów inżynierskich i magisterskich w latach 2010–2026.

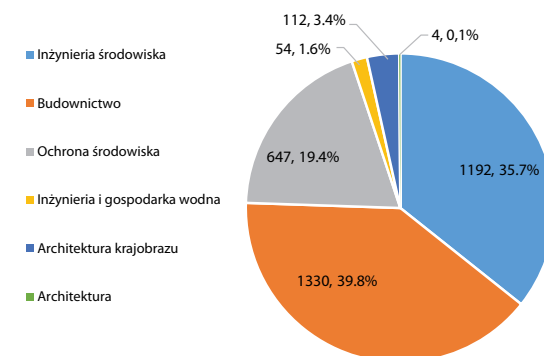
Dodatkowym obszarem działalności dydaktycznej Wydziału są studia podyplomowe. Aktualnie są powołane studia podyplomowe: „Projektowanie Geotechniczne”, „Budownictwo Drewniane”, „Budownictwo Energooszczędne, Audyt Energetyczny i Ocena Energetyczna Budynków”, „Zabezpieczenia Wodochronne Budynków”, „Budownictwo Zrównoważone”.

Władze i osoby zasłużone dla rozwoju Wydziału

Od początku istnienia Wydziału funkcję dziekana pełniło 21 profesorów w następujących latach: Stanisław Turczynowicz (1946–1951), Władysław Kollis (1951–1954), Jerzy Mandes (1954–1956), Kazimierz Dębski (1956–1960), Jerzy Ostromęcki (1960–1962), Stefan Białynicz (1962–1967), Ryszard Koronowski (1967–1968), Zygmunt Mikucki (1968–1970), Stefan Liwski (1970–1972), Wojciech Wolski (1972–1978), Jan Skibiński (1978–1981), Tadeusz Kiciński (1981–1987), Elżbieta Biernacka (1987–1990), Edward Pierzgalski (1990–1993), Tomasz Brandyk (1993–1999), Alojzy Szymański (1999–2002), Kazimierz Banasik (2002–2008), Jerzy Jeznach (2008–2016), Eugeniusz Koda (2016–2019), Mieczysław Połoński (2019–2020), Grzegorz Majewski (od 2020 roku) [7, 8]. Kilku profesorów Wydziału brało udział w bezpośrednim kierowaniu uczelnią. Profesor Alojzy Szymański pełnił funkcję rektora SGGW w okresie 2008–2016. Dziewięciu profesorów było

Rys. 3. Liczby absolwentów studiów inżynierskich na prowadzonych kierunkach na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska w latach 2010–2026

Rys. 4. Liczby absolwentów studiów magisterskich na prowadzonych kierunkach na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska w latach 2010–2026

prorektorami: Jerzy Mandes (1956–1959), Jerzy Ostromecki (1962–1965), Stefan Liwski (1972–1981), Wojciech Wolski (1978–1984), Edward Pierzgałski (1993–1996), Elżbieta Biernacka (1996–2002), Alojzy Szymański (2002–2008), Kazimierz Banasik (2016–2020), Tomasz Okruszko (od 2020 roku).

Ważną rolę członków Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułu Naukowego pełnili profesorowie Tomasz Brandyk (2003–2009) i Jerzy Jeznach (2017–2020). Wielu pracowników Wydziału pełniło znaczące funkcje w kierowaniu komitetami, towarzystwami naukowymi i zawodowymi m.in. prof. Tomasz Brandyk – członek korespondent PAN, pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego Wydziału V Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAN. Funkcję przewodniczących Komitetu Melioracji i Inżynierii Środowiska Rolniczego PAN pełnili profesorowie Jerzy Ostromecki, Józef Prończuk, Czesław Somorowski, Edward Pierzgałski i Jerzy Jeznach. Prof. Kazimierz Banasik pełnił funkcję Przewodniczącego Komitetu Inżynierii Środowiska PAN w kadencji 2020–2024. Prof. Tomasz Okruszko jest przewodniczącym Regionu Europy Środkowo-Wschodniej Global Water Partnership – organizacji pozarządowej o zasięgu globalnym, wdrażającej zintegrowane gospodarowanie zasobami wodnymi oraz członkiem komitetów redakcyjnych *Hydrological Sciences Journal* i *Ecohydrology and Hydrobiology*. Przewodniczy także Komitetowi Gospodarki Wodnej PAN. Zasiadał w radach naukowych czterech parków narodowych (Biebrzańskiego, Narwiańskiego, Słowińskiego oraz Kampinoskiego). W Biebrzańskim Parku Narodowym był przewodniczącym Rady (dwie kadencje). Pełnił i pełni obowiązki członka rad naukowych Instytutu Geofizyki PAN i Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowym Instytucie Badawczym. Prof. Janusz Kubrak był członkiem Rady Naukowej Instytutu Budownictwa Wodnego PAN w Gdańsku w latach 2002–2006, a w latach 2007–2010 członkiem Rady Naukowej Instytutu Geofizyki PAN w Warszawie. Prof. Jan Żelazo pełnił funkcje wiceprzewodniczącego Komitetu Gospodarki Wodnej PAN oraz był członkiem wielu krajowych Rad i Komitetów. Profesor Kazimierz Banasik był prezesem Stowarzyszenia Hydrologów Polskich oraz wiceprzewodniczącym Międzynarodowej Komisji Erozji Kontynentalnej IAHS (2011–2019), a prof. Zbigniew Lechowicz i prof. Alojzy Szymański pełnili funkcję Prezydenta Polskiego Komitetu Geotechniki. Prof. Eugeniusz Koda jest członkiem międzynarodowych towarzystw naukowych (ISSMGE, IGS, ISEG – Council Member), od 2021 roku członkiem Rady Naukowej Instytutu Badawczego Dróg i Mostów (w tym członkiem zespołu kwalifikacyjnego), członkiem Zespołu ds. Nagród Prezesa Rady Ministrów, oraz wieloletnim członkiem i przewodniczącym komisji kwalifikacyjnych nadających tytuły rzeczoznawców budowlanych i uprawnienia budowlane w MOiB i PIIB.

W uznaniu za zasługi dla Wydziału, Senat SGGW uhonorował zaszczytnym tytułem Doktora Honoris Causa kilku wybitnych profesorów. Tytuł ten otrzymali profesorowie: Jerzy Ostromecki w 1986 roku, Janos J. Bogardi (1996 r.), Eugeniusz Dembicki (2003 r.), Hans Peter Nachtnebel (2006 r.), Desmond Eric Walling (2010 r.), Wojciech Wolski (2015 r.), Michele Jamiołkowski (2015 r.), Zbigniew

Kundzewicz (2018 r.) i Arthur Petrus Johannes Mol (2024 r.). Wyrazem wysokiej oceny osiągnięć było także nadanie tytułu Doktora Honoris Causa profesorom Wydziału przez inne uczelnie: Akademia Rolnicza we Wrocławiu uhonorowała tym tytułem profesorów: Aleksandra Maksimowa (1966 r.), Czesława Somorowskiego (2001 r.) i Tomasza Brandyka (2005 r.), a Słowacki Rolniczy Uniwersytet w Nitrze prof. Edwarda Pierzgałskiego (2014 r.).

Aktualna organizacja i działalność naukowa

Działalność naukowa na Wydziale od roku 2019 roku realizowana jest w instytutach. Instytutem Inżynierii Środowiska w roku 2019 kierował prof. dr hab. inż. Tomasz Okruszko, a od roku 2020 dyrektorem Instytutu Inżynierii Środowiska jest prof. dr hab. inż. Janusz Kubrak. Funkcję dyrektora Instytutu Inżynierii Łądowej od roku 2019 sprawuje prof. dr hab. inż. Eugeniusz Koda [7]. Instytut Inżynierii Środowiska w roku 2019 tworzyło siedem katedr. W wyniku przeprowadzonej w lutym 2025 roku konsolidacji, struktura Instytutu Inżynierii Środowiska została ograniczona do czterech katedr. Celem tych działań było zwiększenie integracji badań oraz efektywności zarządzania potencjałem naukowym. Nowo utworzona Katedra Architektury Krajobrazu kontynuuje działalność najstarszego w Polsce i jednego z pierwszych w Europie ośrodków kształcenia architektów krajobrazu na poziomie wyższym, która w 2019 roku obchodziła jubileusz 90-lecia. Kierownikiem Katedry jest dr hab. inż. Joanna Dudek-Klimiuk. Katedra Hydrauliki, Inżynierii Wodnej i Sanitarnej prowadzi badania nad hydrauliką koryt otwartych i budowli, systemami kanalizacyjnymi i wodociągowymi, technologiami oczyszczania wody i ścieków oraz hydrogeologią i geologią inżynierską, pod kierunkiem dr. hab. Adama Kiczko, prof. SGGW. Katedra Kształtowania Środowiska i Teledetekcji zajmuje się nowoczesnymi metodami teledetekcji i badaniami środowiskowymi pod kierownictwem prof. dr hab. Mai Radziemskiej. Katedra Hydrologii, Meteorologii i Gospodarki Wodnej prowadzi działalność w zakresie hydrologii, ochrony powietrza, agroklimatologii, bioklimatologii, modelowania procesów środowiskowych, analizy ryzyka i zagrożeń środowiskowych oraz systemów geoinformacyjnych i baz danych. Funkcję kierownika Katedry sprawuje dr hab. Mikołaj Piniewski, prof. SGGW. Pracownicy Instytutu Inżynierii Środowiska w latach 2019–2025 opracowali 8 patentów i zrealizowali 87 projektów naukowo-badawczych krajowych i międzynarodowych. Prof. dr hab. inż. Tomasz Okruszko kieruje projektem uzyskanym w ramach konkursu Horyzont 2020, dwoma projektami w ramach konkursu Horyzont Europa oraz programem Life19. Dr hab. Mikołaj Piniewski, prof. SGGW kieruje projektem z konkursu Horyzont 2020, projektem z konkursu Horyzont Europa, dwoma Projektami NCN Preludium i Preludium Bis, NCN Sonata, a także projektem uzyskanym w ramach Partnerstwa Water4all. Dr hab. Mateusz Grygoruk, prof. SGGW kieruje projektem Horyzont Europa, projektem MEIN oraz OPUS 25. Dr hab. inż. Beata Gawryszewska, prof. SGGW kieruje projektem otrzymanym w ramach konkursu Horyzont 2020 oraz NCN Opus 18. Dr hab. inż. Renata Giedych,

prof. SGGW kieruje projektem uzyskanym w ramach konkursu Horyzont Europa. Również dr hab. inż. Edyta Hewelke i dr Andrzej Brandyk kierują projektami uzyskanymi w ramach konkursu Horyzont Europa. Do ważnych osiągnięć Instytutu należą:

- zastosowanie nowoczesnych metod restytucji dolin rzecznych,
- opracowanie urządzeń pomiarowych i systemu monitoringu środowiska,
- opracowanie narzędzi wspierających zintegrowaną gospodarkę wodną w Europie,
- wprowadzenie długoterminowego monitoringu lasów wspierającego gospodarkę leśną,
- opracowanie gry komputerowej wspomagającej adaptację miast do zmian klimatu.

Wyniki badań Instytutu są wykorzystywane w kraju i za granicą, m.in. przez PGW Wody Polskie, administrację wodną Słowacji oraz Litewską Agencję Ochrony Środowiska. Pracownicy pełnią funkcje w komitetach i komisjach oraz zdobywają liczne nagrody, np. dr inż. Paweł Marcinkowski otrzymał stypendium dla wybitnych młodych naukowców w 2025 roku, prof. Tomasz Okruszko objął funkcję wiceprzewodniczącego Komitetu Nauk o Wodzie i Gospodarki Wodnej przy Prezydium PAN, a dr hab. Mikołaj Piniewski, prof. SGGW, uzyskał nagrodę STEM Impact Award 2024-25. Prof. Maja Radziemska i dr hab. Mikołaj Piniewski zostali wyróżnieni w rankingu World's Top 2% Scientists 2025 Stanford University/Elsevier.

Instytut Inżynierii Lądowej działa od 1 października 2019 roku. Początkowo składał się z czterech katedr. Od 1 stycznia 2025 roku, po przekształceniu czterech zakładów w katedry, Instytut liczy sześć katedr.

Katedra Geotechniki kontynuuje działalność w zakresie mechaniki gruntów i geotechniki. W przeszłości kierowali nią wybitni naukowcy: prof. Władysław Kollis, prof. Zygmunt Mikucki, prof. Wojciech Wolski i prof. Zbigniew Lechowicz, a także prof. Alojzy Szymański. Obecnym kierownikiem jest dr hab. inż. Wojciech Sas, prof. SGGW. Katedra Mechaniki Budowli prowadzi badania w zakresie wytrzymałości materiałów i mechaniki budowli. Wybitni mechanicy to prof. Jerzy Mandes, prof. Grzegorz Jemielita (też WIL PW), prof. Wiesław Nagórko, prof. Ewaryst Wierzbicki, prof. Monika Wągrowaska i dr Roman Kamiński. Obecnie kierownikiem Katedry jest dr hab. inż. Paweł Ogrodnik, prof. SGGW. Katedra Inżynierii Budowlanej, pod kierownictwem dr hab. inż. Mariusza Żółtowskiego, prof. SGGW, zajmuje się materiałami budowlanymi, optymalizacją projektowania, diagnostyką konstrukcji i technologiami komputerowymi. Wybitni konstruktorzy pracujący w tym obszarze to: prof. Jan Lenard, prof. Wacław Jędrzejewski, prof. Faustyn Szlęzak, prof. Lesław Brunarski (też ITB), prof. Michał Knauff (też WIL PW) i prof. Wojciech Żółtowski (też WIL PW). Katedra Hydrotechniki, Technologii i Organizacji Robót koncentruje się na innowacyjnych rozwiązaniach technologicznych, organizacyjnych i materiałowych w budownictwie wodnym. Badania prowadzone w tym obszarze rozwijał prof. Janusz Sokołowski i prof. Mieczysław Połoński. Obecnie kierownikiem jest dr hab. Roman Tracz, prof. SGGW. Katedra Budownictwa Zrównoważonego i Geodezji, utworzona w 2025

roku, bada zagadnienia geotechniki środowiskowej, rekultywacji terenów zdegradowanych, geodezji i teledetekcji, zrównoważonego budownictwa i architektury. Wybitnymi pracownikami naukowymi z licznymi wdrożeniami z tego zakresu są: prof. Eugeniusz Koda i prof. Magdalena Daria Vaverková. Kierownikiem jest dr hab. inż. Anna Podlasek, prof. SGGW. Katedra Architektury, powołana w 2025 roku dla potrzeby kierunku Architektura, prowadzi badania interdyscyplinarne obejmujące architekturę prośrodowiskową, teorię architektury i studia miejskie. W Katedrze zatrudnieni są architekci posiadający uprawnienia budowlane i znaczący dorobek projektowy z wcześniejszej działalności, są laureatami konkursów i nagród architektonicznych. Kierownikiem Katedry jest dr hab. inż. arch. Agnieszka Starzyk, prof. SGGW. Badania koncentrują się na zrównoważonym projektowaniu, cyfrowym prototypowaniu, wdrażaniu technologii BIM, parametrycznym modelowaniu oraz architekturze drewnianej w skali budynku i miasta. W 2026 roku zarządzeniem rektora SGGW zostało utworzone Centrum Drewna i Konstrukcji Drewnianych (CDiKD), którego celem jest tworzenie spójnego i przejrzystego prawa, które umożliwi rozwój budownictwa drewnianego w zgodzie z europejskimi normami i wypracowanymi już poza Polską standardami. Inicjatorami powstania CDiKD były Instytut Inżynierii Lądowej SGGW, Instytut Nauk Drzewnych i Meblarstwa SGGW, Instytut Techniki Budowlanej oraz Stowarzyszenie Energooszczędne Domy Gotowe. Przedsięwzięcie uzyskało patronat Ministerstwa Rozwoju i Technologii. CDiKD prowadzi działalność naukowo-edukacyjno-legislacyjną, badawczą i szkoleniową. Od 2019 do 2025 roku w Instytucie Inżynierii Lądowej uzyskano 10 patentów i zrealizowano około 50 projektów naukowo-badawczych krajowych i międzynarodowych. Aktualnie pracownicy Instytutu realizują 6 projektów finansowanych z funduszy Narodowego Centrum Nauki i kilka projektów badawczych międzynarodowych. Wykonano również kilkadziesiąt dokumentacji technicznych, od zleceńodawców krajowych i zagranicznych. Ważne osiągnięcia obejmują:

- nowoczesne metody stabilizacji gruntów antropogenicznych – geopolimeryzacja,
- pilotażowe ekspertyzy sanitarne i geotechniczne dla farm fotowoltaicznych na składowiskach odpadów,
- modele uczenia maszynowego do wykrywania defektów konstrukcji i mostów,
- badania nad architekturą obiegu zamkniętego i drewnianą architekturą zrównoważoną,
- technologie BIM, modelowanie parametryczne, druk 3D, diagnostyka drganiowa, izolacje hydro- i termoizolacyjne.

Osiągnięcia Instytutu są wdrażane w Polsce i za granicą, np. przez PRO-INŻ, Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m.st. Warszawie, University of Lisbon, University of Niš oraz SAXON LOOMIS Consulting Group w USA. Przykłady obejmują projekty farm fotowoltaicznych na składowiskach, systemy wzmacniania podłoża, recykling odpadów, technologie zrównoważonego budownictwa oraz ekspertyzy konstrukcyjne i materiałowe. W 2025 roku zespół Instytutu Inżynierii Lądowej (wspólnie z REMEA Sp. z o.o. jako liderem), w wyniku

przetargu publicznego został wyłoniony do przeprowadzenia badań, modelowania i opracowania koncepcji zabezpieczenia trzech (ZACHEM w Bydgoszczy, BORUTA w Zgierzu i WISTOM w Tomaszowie Mazowieckim) wielkoobszarowych terenów zdegradowanych, wyznaczonych do rekultywacji na mocy Ustawy z 2023 roku o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych (Dz.U. poz. 1719), co stanowi uznanie kompetencji i doświadczenia w zakresie rekultywacji składowisk i terenów przemysłowych.

Prestiżowe wyróżnienia uzyskało wielu naukowców Instytutu, m.in.: prof. dr hab. inż. Magdalena Daria Vaverková i prof. dr hab. inż. Eugeniusz Koda zostali wyróżnieni w rankingu World's Top 2% Scientists 2025 Stanford University/Elsevier. Pracownicy Instytutu uzyskują stypendia na topowych uniwersytetach światowych z Kościuszko Foundation i Fulbright Foundation, które przyznano m.in. dla prof. dr hab. inż. Magdaleny Darii Vaverkovej (na Stanford University), dr inż. Aleksandry Jakimiuk (na Stanford University), mgr inż. arch. Małgorzaty Kurcusz-Gzowskiej (na Berkeley University) i dr inż. Andrzeja Głuchowskiego (na New York University), który w 2026 roku uzyskał również prestiżowe stypendium Fundacji Mieczysława Bekera. Stypendium z Fundacji Bekera w 2026 roku uzyskała również mgr inż. arch. Małgorzata Kurcusz-Gzowska. W 2025 roku staż naukowy na Sorbona University w Paryżu odbyła dr inż. arch. Joanna Koszewska, uzyskując stypendium rządu Francji, a dr inż. arch. Anna Piętocha od kilku lat prowadzi cykliczne zajęcia na Zhengzhou University of Aeronautics (Chiny). Instytut współpracuje m.in. z Okayama University (Japonia), gdzie staże badawcze odbyły prof. Magdalena Daria Vaverková i dr inż. Aleksandra Jakimiuk. Aktualnie studia doktoranckie odbywa tam mgr inż. arch. Maja Sutkowska, która uzyskała stypendium rządu Japonii. Długoterminowe staże badawcze w Hanoi University of Mining and Geology (Wietnam) i University of New South Wales (Sydney, Australia) odbył dr inż. Piotr Osiński. Zagraniczne staże badawcze odbyło też kilkunastu doktorantów i pracowników Instytutu w ramach Własnego Funduszu Stypendialnego ze środków JM rektora SGGW. Długoterminowe staże w Instytucie Inżynierii Lądowej z programu NAWA Ulam uzyskało dwóch młodych naukowców z Indii, dr inż. Arvindan Sivasuriyan i dr inż. Parthiban Devarajan oraz prof. Katarzyna Apolinariski z California State University (San Francisco, USA). Instytut przyjmuje wielu stażystów z politechnicznych ośrodków krajowych i zagranicznych oraz profesorów wizytujących.

W 2025 roku Nagrodę Zespołową Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za działalność naukową uzyskał Zespół prof. Eugeniusza Kody, prof. Magdaleny Darii Vaverkovej, dr hab. Anny Podlasek, dr Anny Markiewicz, dr Piotra Osińskiego i dr Aleksandry Jakimiuk. Prof. Eugeniusz Koda w 2020 roku uzyskał Nagrodę PZITB im. Aleksandra Dyżewskiego, w 2025 roku tytuł Ambadora Kongresów Polskich, a w 2026 roku został laureatem prestiżowej nagrody Polski Herkules 2025, przyznawanej osobom, które w wyjątkowy sposób przyczyniają się do rozwoju polskiego budownictwa, architektury i infrastruktury, oraz za zaangażowanie w rozwój uczelni i środowiska akademickiego.

3–6 lipca 2024 r. Instytut Inżynierii Lądowej był organizatorem cyklicznej konferencji międzynarodowej 5th Environmental Geotechnology, Recycled Waste Materials, and Sustainable Engineering (EGRWSE-2024), w której uczestniczyło około 200 osób, w tym ponad 120 uczestników z zagranicy i władze International Society for Soil Mechanics and Geotechnical Engineering (ISSMGE), Prezydent dr Marc Ballouz i Vice-Prezydent Europe prof. Lyesse Laloui. Efektem konferencji były również 4 monografie opublikowane przez wydawnictwo Springer.

Osiągnięcia naukowo-badawcze Instytutu Inżynierii Lądowej są wykorzystywane i cytowane przez liczne ośrodki gospodarcze i badawcze w kraju i za granicą.

Działalność instytutów wskazuje na wyraźną ewolucję Wydziału od klasycznej melioracji wodnej do nowoczesnej, interdyscyplinarnej inżynierii środowiska, budownictwa i architektury, w której integruje się nauki przyrodnicze, techniczne oraz technologie cyfrowe w celu rozwiązywania złożonych problemów współczesnej cywilizacji. Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska SGGW pozostaje wiodącym ośrodkiem kształcenia, badań naukowych i innowacji w Polsce, łącząc tradycję melioracji i inżynierii wodnej z nowoczesną architekturą i urbanistyką, inżynierią środowiska i zrównoważonym budownictwem.

BIBLIOGRAFIA

- [1] Borończyk-Płaska G., Zobel H. (red.), 100-lecie Odnowienia Tradycji Wydziału Inżynierii Lądowej, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 2015
- [2] Kollis W., Historia Wydziału Melioracji Wodnych, [w:] Księga Pamiątkowa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego 1906–1956, Wydawnictwo SGGW, 1958, str. 158–163
- [3] Ostromecki J., Zarys działalności Wydziału Melioracji Wodnych w latach 1946–1977. Zeszyty Naukowe SGGW-AR, Mel. Rol. 17, 1978, str. 5–15
- [4] Sokołowski J. (red.), Kronika Jubileuszowa – 50-lecie Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska SGGW, Wydawnictwo SGGW, 1996
- [5] Jeznach J., Pierzgałski E., Urbański J., Żelazo J. (red.), Kronika Jubileuszowa – 70-lecie Studiów na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska SGGW, Wydawnictwo SGGW, 2016
- [6] Jeznach J., Koda E., Skutnik Z., Hewelke P., Urbański J., 70 lat Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska SGGW, Inżynieria i Budownictwo 4/2016, str. 175–180
- [7] Koda E., Od Melioracji Rolnych do Budownictwa. Rys historyczny z Okazji 70-lecia Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz 200-lecia Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Acta Sci. Pol. Architectura 15(4)2016, str. 5–16
- [8] Koda E., Od Melioracji do Budownictwa i Architektury. Rys historyczny z okazji jubileuszu 30-lecia utworzenia kierunku Budownictwa na SGGW, Inżynieria i Budownictwo 5/2025, str. 477–483